

Chinese journalisten beperken zich, onder strikt overheidstoezicht, tot een lijst van onderwerpen waarover wél mag worden geschreven. Bevooroordeelde westerse media in China leggen vooral zichzelf beperkingen op. **Willem Offenber**g over de westerse do's en don'ts:

- 1) Bij aankomst in Peking, toom je verwondering in over zoveel moderniteit en noem louter in bijzinnen de vele stadions, wolkenkrabbers, nieuwe metrolijnen en andere in korte tijd verworven statussymbolen, waar wij onze vingers bij aflikken
- 2) Geef nooit toe dat je onderwerpen pikt uit staatskrant *China Daily* of de *South China Morning Post* (Hongkong)
- 3) Voor saillante citaten uit Chinese media, raadpleeg deze kranten
- 4) Laat voor je eerste reportage de Chinese tolk of fixer (nooit toegeven dat je geen Chinees spreekt en dat hij het echte werk doet voor je) een kleine middenstander opsnorren die het veld heeft moeten ruimen voor de Olympische Spelen
- 5) Laat hem of haar de namen en contactadressen natrekken van dissidenten uit je knipselmap. Wals over zijn verweer heen dat hij erdoor in problemen kan komen. Je hoeft hem ook niet te accrediteren - allemaal gewichtdoenerij.
- 6) Let erop dat je minstens drie keer zoveel schrijft over de kloof tussen rijk en arm als over de opkomst van een kooplustige middenklasse van pakweg 200 miljoen Chinezen.
- 7) Kleinere alle pogingen de lucht boven Peking op te schonen. En schrijf geen woord over opklaringen of blauwe lucht. Negeer opmerkingen van atleten dat er niets aan de hand is.
- 8) Besteedt vooral veel aandacht aan de enkele opgejaagde, vervolgte, gedetineerde en geïntimideerde collega's die dicht bij de lokaties van terroristische aanslagen in Xinjiang proberen te komen.
- 9) Incidenten met activisten, voor zover aanwezig, dienen te worden uitvergroot
- 10) Bij de gebruikelijke straatinterviews, de zogeheten vox pop, verbuig de vertalingen van je begeleider van alle laaiend enthousiaste opmerkingen van Chinezen over gegroeid zelfbewustzijn, hun opgewektheid, gastvrijheid en optimisme. Dit is een door de regering (spreek liever van 'het regime') geregisseerde maskerade. Luister liever naar 'goede' Chinezen die wel Engels spreken, in Europa hebben gestudeerd en dus in democratie geloven.

Met dank aan Simon Elegant, TIME Magazine en He Huifeng, South China Morning Post

Het lijstje kwam tot stand tijdens een vrolijke avond. Dit is de oorspronkelijke Engelse tekst:

Reporter Guidelines for covering the Beijing Olympics.

1) On arrival, set the scene by saying a few nice things about the infrastructure—the high rises and the multilane highways, the interchanges.

Developmenty sort of stuff.

2) Make an amusing, self-deprecating comment about your inability to speak or read the funny language they have in China. Play down the fact that you are dependent on a translator for quotes and newspaper reading. Never admit in print to getting story ideas or borrowing quotes from the China Daily.

3) Get story ideas and borrow quotes from the China Daily.

4) Now for reportage. After saying the nice things about the new buildings, get your translator to find a Beijing yam seller whose slum was knocked down to make way for the Olympic badminton hall. Do a few paragraphs on him, and how all the money thrown at the Games is not helping the poor, and how terrible the huge income gap is. Make sure you write at least three times as much about the yam seller whose slum was pulled down as you do about all the new apartments, new metro lines, the growth in car ownership, the expanding health insurance and all the other good news about China that nobody in the west really wants to know about.

5) Say how horrible the air in Beijing is, even if it isn't on the days you are there. Everybody says Beijing air is horrible, so play along.

6) The political bit. Interview a token party member, but reword him subtly to make it sound like he is just spouting the party line. Bend the translator's words to fit—it'll be rubbish English anyway. Then find a good Chinese, one who is fluent in English, has lived in America or Britain, and is prodemocracy.